ОТЗЫВ
на диссертацию докторанта юридического факультета Карагандинского университета им. Е.А. Букетова Карипбаева Жасулана Болатбековича на тему «Административно-правовое регулирование киберправонарушений несовершеннолетних: национальные и международные аспекты», представленной на соискание степени доктора (PhD) по специальности «6D030100 – Юриспруденция»

1. Актуальность темы и ее новизна.

Тема диссертационного исследования, посвящённая административно-правовому регулированию киберправонарушений несовершеннолетних, является одной из наиболее актуальных, острых и многоплановых в современной юридической науке. Цифровизация общества сопровождается как позитивными трансформациями, так и возникновением новых угроз - в частности, участием несовершеннолетних в правонарушениях, совершаемых с использованием цифровых технологий. Статистические данные, приведённые автором, подтверждают тревожную тенденцию: в Казахстане за период с 2020 по 2025 гг. зарегистрировано более 1200 инцидентов с участием подростков в киберсреде. Это указывает на необходимость срочного нормативного реагирования со стороны государства.

В условиях стремительной цифровизации всех сфер жизни общества, тема киберправонарушений, особенно с участием несовершеннолетних, приобретает особую актуальность. Современная подростковая среда активно вовлечена в цифровое пространство, что обуславливает как положительные, так и негативные последствия. Одним из наиболее острых вызовов является совершение киберправонарушений несовершеннолетними и против них, что требует адекватного правового реагирования. В этой связи разработка эффективных механизмов административно-правового регулирования данной категории правонарушений имеет важное научное и практическое значение.

В условиях, когда подростки активно используют интернет, социальные сети и мессенджеры, а их правовое поведение в цифровом пространстве выходит за рамки традиционного контроля семьи и школы, государству требуется не только реагировать на последствия, но и выстраивать действенную систему превенции. Актуальность работы усугубляется тем, что правоприменительная практика в Республике Казахстан сталкивается с отсутствием чётких нормативных регламентов относительно квалификации цифровых правонарушений, допустимости электронных доказательств, а также разграничения ответственности между несовершеннолетними и их родителями или законными представителями. Новизна диссертационного исследования заключается в комплексном анализе правовых механизмов

противодействия киберправонарушений среди несовершеннолетних с позиций как национального, так и международного законодательства.

Впервые в казахстанской юридической науке в рамках данной диссертации осуществлён системный подход к исследованию феномена «киберправонарушения», совершаемого несовершеннолетними, с позиций административного права, что свидетельствует о высокой степени научной новизны работы.

2. Основные теоретические, методологические принципы, на которые опирается докторант в ходе исследования.

Автор использовал широкий арсенал общенаучных и частно-юридических методов: диалектический, сравнительно-правовой, формально-юридический, системно-структурный, логико-аналитический, а также методы правовой статистики и контент-анализа. Существенное значение придаётся сопоставительному исследованию законодательства Республики Казахстан и зарубежных стран (США, Германия, Великобритания, Южная Корея, Латвия и др.), что позволило автору обосновать конкретные предложения по модернизации отечественной правовой системы. Диссертант опирается также на эмпирические методы, включая анализ статистики, анкетирование и экспертные оценки. Использована значительная нормативная база.

Информационную основу исследования составляют Конституция РК, Кодекс об административных правонарушениях, Закон РК «О правах ребёнка», нормативные правовые акты в сфере цифрового регулирования, а также международные документы (Budapest Convention on Cybercrime, Lanzarote Convention, рекомендации ЮНИСЕФ и ОБСЕ). Кроме того, автор опирается на данные МВД РК, Polisia.kz, а также на международные научные исследования и метаанализы в области цифровой делинквентности.

Вместе с тем, нужно заметить, что в процессе исследования Карипбаев Ж.Б. может демонстрировать глубокие знания избранной им проблемы и хорошие познания методики проведения изучений.

3. Научные результаты, достигнутые докторантом.

Научные результаты, полученные автором в ходе исследования, необходимо признать как реальное достижение в разработке поставленной им проблемы.

В ходе исследования диссертантом:

- выделено и научно обосновано понятие киберправонарушения, совершаемого несовершеннолетними, как самостоятельной категории в административно-деликтной системе;
- проанализирована специфика правового статуса несовершеннолетних в цифровом пространстве;
- выявлены существенные пробелы и несоответствия в законодательстве РК, в частности – отсутствие специальных норм, регламентирующих цифровые формы правонарушений;
- обоснована необходимость законодательного закрепления критериев допустимости цифровых доказательств (скриншоты, лог-файлы, переписка в мессенджерах и пр.);

- предложены концептуальные модели перераспределения ответственности между подростками, их родителями и образовательными учреждениями.

Полученные результаты обладают высокой степенью новизны и могут служить фундаментом для формирования отдельного подинститута административной ювенальной киберделиктологии.Результаты диссертационной работы логичны, доказаны и достоверны. Выводы, вынесенные на защиту, – новые для юридической науки, мотивированные и надежные.

4. Структурное и содержательное целосность диссертации.

Диссертация выполнена на кафедре конституционного и международного права в Карагандинском университете им Е.А. Букетова, обсуждена и рекомендована к защите.Работа логично структурирована, включает: введение, четыре главы, заключение, список источников. Каждая глава последовательно раскрывает этапы анализа – от теоретико-правового осмысления проблемы и анализа казахстанского законодательства до сравнительно-правового обзора и выработки прикладных предложений.

Изложение отличается логической стройностью, научной последовательностью и стилевой выдержанностью.

5. Обоснование основных выводов.

В результате обобщения и анализа зарубежного и отечественного законодательства, исследования научной литературы у докторанта сформулированы и обоснованы достоверные научные заключения, выводы и предложения. По теме диссертационной работы опубликовано 10 статьи, в том числе 3 статьи в журналах, рекомендованных Комитетом по контролю в сфере образования и науки МОН РК, 1 статья в журнале, входящем в базу данных Scopus, 1 статья на международных конференциях за рубежом, 5 статьи в материалах международной конференции в Республике Казахстан.

6. Личный вклад докторанта по изучаемой теме.

Автор проявил самостоятельность в постановке научной проблемы, выборе методологии и интерпретации результатов. Он не ограничился теоретическим анализом, а провёл эмпирическое обоснование своих выводов, включая статистику, анализ судебных дел и сравнительную правовую экспертизу. Особо следует отметить умение автора критически осмысливать и адаптировать зарубежные модели правового регулирования к условиям Казахстана. Ряд выводов и предложений автора имеют оригинальный характер и могут быть оценены как научное достижение в области административного права.

7. Научная позиция докторанта.

Научная позиция докторанта заключается в том, что киберправонарушений, совершаемая несовершеннолетними, представляет собой качественно новое правовое и социальное явление, которое требует переосмысления традиционных подходов административно-правового регулирования и выработки специализированных механизмов правового реагирования.

Современное административное законодательство Республики Казахстан недостаточно адаптировано к реалиям цифровой среды и специфике правонарушений, совершаемых несовершеннолетними в интернете. В связи с этим докторант настаивает на необходимости комплексной модернизации административно-правового инструментария с учётом международных стандартов и практик, а также психологических и возрастных особенностей подростков.

Докторант отстаивает идею, что киберправонарушений несовершеннолетних требует не только репрессивных, но прежде всего профилактических, восстановительных и образовательных подходов, которые должны быть закреплены на уровне административного законодательства. Особое внимание в научной концепции уделяется профилактике правонарушений через цифровое просвещение, развитие школьных программ по кибербезопасности, создание специализированных подразделений в органах внутренних дел и тесное сотрудничество с международными институтами.

Научная новизна позиции заключается в обосновании необходимости институционального закрепления специального режима административной ответственности несовершеннолетних за правонарушения в цифровой среде, а также в разработке предложений по гармонизации национального законодательства с международными актами, в том числе с положениями Будапештской конвенции о киберправонарушений.

Таким образом, научная позиция докторанта базируется на признании актуальности административно-правового вмешательства в сферу киберправонарушений несовершеннолетних с ориентацией на гуманистическую, проактивную и правозащитную модель правового регулирования, обеспечивающую как защиту интересов общества, так и прав самих несовершеннолетних в условиях цифровизации.

8. Оценка методической базы, соответствие цели и плана диссертационной работы ее содержанию.

Методологическая база диссертационного исследования по теме «Административно-правовое регулирование киберправонарушений несовершеннолетних: национальные и международные аспекты» построена с учетом комплексного междисциплинарного подхода, что соответствует современным требованиям к юридическим исследованиям в области цифрового права. В работе использован широкий спектр научных методов, обеспечивающих всестороннее изучение предмета исследования.

Прежде всего, применены диалектический метод познания правовых явлений, сравнительно-правовой анализ национального и международного законодательства, формально-юридический метод для изучения нормативных актов, а также системный и функциональный подходы, позволяющие рассматривать киберправонарушений среди несовершеннолетних как социально-правовой феномен, тесно связанный с изменениями в цифровой среде.

Кроме того, в рамках исследования использованы элементы эмпирического анализа – статистические данные правоохранительных органов Республики Казахстан, отчеты международных организаций (например, Интерпола, ЮНИСЕФ, Совета Европы), что позволило подтвердить актуальность и практическую значимость темы исследования.

Цель диссертационной работы – определить оптимальные правовые механизмы административного регулирования киберправонарушений несовершеннолетних в условиях цифровизации общества – была конкретизирована через ряд взаимосвязанных задач, касающихся анализа национального законодательства, изучения международных стандартов, выявления правоприменительных проблем и выработки рекомендаций по совершенствованию правового регулирования.

Структура и содержание диссертации полностью соответствуют заявленной цели и задачам исследования. Каждый раздел логически связан с предыдущим и последующим, что позволяет обеспечить системность и внутреннюю согласованность научного текста. Анализ теоретических основ, обзор законодательства, эмпирические данные и сформулированные выводы органично встроены в общую исследовательскую конструкцию, обеспечивая целостность научного подхода.

Таким образом, методическая база исследования является адекватной поставленным целям и задачам, а структура и содержание работы обеспечивают полноту и обоснованность научных выводов.

Характеристика общего уровня диссертационной работы.

Диссертационная работа на тему «Административно-правовое регулирование киберправонарушений несовершеннолетних: национальные и международные аспекты» является оригинальным, актуальным и теоретически обоснованным научным исследованием. Работа соответствует требованиям, предъявляемым к диссертациям на соискание степени доктора философии (PhD) по специальности «6D030100 – Юриспруденция».

Результаты исследования имеют высокую теоретическую и практическую значимость. Диссертация может быть рекомендована к публичной защите.

Зарубежный научный консультант:
д.ю.н., профессор Высшей школы
профессионального образования,
г.Вроцлав, Республика Польша **К. Цомплак**

WYŻSZA SZKOŁA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды университеті
Заң факультетінің докторанты
Карипбаев Жасулан Болатбековичтің
«6D030100 – Құқықтану» мамандығы бойынша доктор (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған «Кәмелетке толмағандардың кибер құқық бұзушылықтарын әкімшілік-құқықтық реттеу: ұлттық және халықаралық аспектілері» тақырыбындағы диссертациясына
ПІКІР

1. Тақырыптың өзектілігі мен оның жаңашылдығы.

Кәмелетке толмағандардың кибер құқық бұзушылықтарын әкімшілік-құқықтық реттеуге арналған диссертациялық зерттеу тақырыбы қазіргі құқықтық ғылымда әлдеқайда өзекті, өткір және көпқырлы тақырыптардың бірі болып табылады. Қоғамның цифрландырылуы оң трансформациялармен, сондай-ақ жаңа қауіптердің пайда болуымен қатар жүреді – нақты айтқанда, цифрлық технологияларды пайдалану арқылы кәмелетке толмағандардың құқық бұзушылықтарға қатысуы. Автормен келтірілген статистикалық деректер алаңдатарлық үрдістерді растап отыр: Қазақстанда 2020 жылдан бастап 2025 жылға дейінгі аралықтар киберортада жасөспірімдердің қатысуымен 1200 оқиға тіркелген. Бұл, мемлекет тарапынан шұғыл нормативтік әрекет қабылдауды қажет етеді.

Қоғам өмірінің барлық салаларының қарқынды цифрландырылуы жағдайларында кибер құқық бұзушылық тақырыбы, әсіресе кәмелетке толмағандардың қатысуымен ерекше өзектілігіне ие болып отыр. Қазіргі жасөспірімдер ортасы цифрлық кеңістікке белсенді жұмылдырылған, бұл оң және теріс салдарына әкеп соқтыруы мүмкін. Өзекті өткір мәселелердің бірі – кәмелетке толмағандармен және оларға қарсы кибер құқық бұзушылықтардың жасалуы болып табылады, бұл өз кезегінде саналы құқықтық әрекеттерді талап етеді. Осыған байланысты, аталған құқық бұзушылық санатына қатысты әкімшілік-құқықтық әрекеттердің тиімді тетіктерінің әзірленуі маңызды ғылыми және практикалық мәніне ие.

Жасөспірімдердің интернет, әлеуметтік желілер мен мессенджерлерді белсенді пайдалануы, ал олардың цифрлық кеңістіктегі құқықтық мінез-құлқы отбасы мен мектептің дәстүрлі бақылауы шегінен тыс шығуы жағдайларында, мемлекет үшін тек олардың салдарына ғана әрекет ету емес, әрекетті алдын алу жүйесін құру қажеттілігі бар. Жұмыс өзектілігі Қазақстан Республикасындағы құқықты қолдану практикасы цифрлық құқық бұзушылықтарды жіктеуге, электрондық дәлелдердің қабылдануына, сонымен қатар кәмелетке толмағандар мен олардың ата-аналары немесе заңды өкілдері арасындағы жауапкершіліктің бөлінуіне қатысты нақты нормативтік регламенттердің жоқтығымен күрделеніп отыр. Диссертациялық зерттеу жаңашылдығы ұлттық, сол сияқты халықаралық заңнама позициясынан кәмелетке толмағандар арасындағы кибер құқық бұзушылықтарға қарсы әрекет етудің құқықтық тетіктерін кешенді талдаудан құралады.

Алғаш рет қазақстандық құқықтық ғылымда аталған диссертация аясында әкімшілік құқық тұрғысынан кәмелетке толмағандармен жасалатын «кибер құқық бұзушылық» феноменін зерттеуге жүйелі тәсілін қолдану іске асырылды, бұл жұмыстың жоғары жаңашылдылық дәрежесі туралы куәлайды.

2. Зерттеу барысында докторанттың сүйеніп отырған негізгі теориялық, әдістемелік принциптер.

Автор жалпы ғылыми және жеке-құқықтық әдістердің кең арсеналын пайдаланды: диалектикалық, салыстырмалы-құқықтық, формальды-құқықтық, жүйелі құрылымдық, логикалық-талдамалық, сонымен қатар құқықтық статистика мен контент-талдау әдістері. Қазақстан Республикасы мен шетелдік елдердің (АҚШ, Германия, Ұлыбритания, Оңтүстік Корея, Латвия және т.б.) заңнамаларын салыстырмалы талдауға елеулі мән беріліп отыр, бұл авторға отандық құқықтық жүйесін модернизациялау бойынша нақты ұсыныстарын негіздеуге мүмкіндік берді. Диссертант сондай-ақ эмпирикалық әдістерге, соның ішінде статистиканы талдауға, сауалнама жүргізуге және сарапшылық бағалауға сүйеніп отыр. Ауқымды нормативтік базасы қолданылды.

Зерттеудің ақпараттық негізін ҚР Конституциясы, Әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы кодексі, «Баланың құқықтары туралы» ҚР Заңы, цифрлық әрекет ету саласындағы нормативтік-құқықтық актілер, сонымен қатар халықаралық құжаттар (Budapest Convention on Cybercrime, Lanzarote Convention, ЮНИСЕФ және ОБСЕ ұсынымдары) құрап отыр. Бұдан бөлек, автор ҚР ІІМ, Polisia.kz, сонымен қатар халықаралық ғылыми зерттеулер мен цифрлық деликвенттілік саласындағы мета талдауларға сүйеніп отыр.

Бұған қоса зерттеу барысында Карипбаев Ж.Б. онымен таңдап алынған проблема бойынша терең білімдері мен зерттеу жүргізу әдістерін жақсы білетіндігін көрсетіп отыр.

3. Докторанттың қол жеткізген ғылыми нәтижелері.

Зерттеу барысында автордың қол жеткізген ғылыми нәтижелерін онымен қойылған проблеманы әзірлеудегі шынайы жетістік ретінде мойындау қажет.

Зерттеу барысында диссертантпен:

- кәмелетке толмағандар жасаған кибер құқық бұзушылықтар ұғымын әкімшілік-деликттік жүйедегі тәуелсіз категория ретінде бөліп көрсетіп, ғылыми негізделді;
- цифрлық кеңістіктегі кәмелетке толмағандардың құқықтық мәртебесінің спецификасы талданды;
- ҚР заңнамасындағы елеулі олқылықтар мен сәйкессіздіктер, яғни – құқық бұзушылықтардың цифрлық түрлерін реттейтін арнайы нормалардың жоқтығы анықталды;
- цифрлық дәлелдемелердің қабылдану критерийлерін заңнамалық бекіту қажеттігі ғылыми негізделген (скриншоттар, лог-файлдар, мессенджерлердегі хат алмасу және т.б.);

- жасөспірімдер, олардың ата-аналары және білім беру мекемелері арасындағы жауапкершілікті қайта бөлуге арналған концептуалды модельдер ұсынылды.

Алынған нәтижелер жоғары жаңашылдылық дәрежесіне ие және әкімшілік ювеналды киберделиктологияның жекелей ішкі институтын қалыптастыру үшін іргетасы болып қызмет етуі мүмкін. Диссертациялық жұмыс нәтижелері логикалық тұрғыдан дәлелденген және шынайы. Қорғауға шығарылған тұжырымдар – құқықтық ғылым үшін жаңа, дәлелденген және сенімді.

4. Диссертацияның құрылымдық және мазмұндық бүтіндігі.

Диссертация Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды университетінің конституциялық және халықаралық құқық кафедрасында орындалған, талқыланған және қорғауға ұсынылған. Жұмыс логикалық тұрғыдан құрылымдалған: кіріспесін, төрт тарауын, қорытындысы мен дереккөздер тізімін қамтиды. Әрбір тарауы талдау кезеңдерін бірізді түрде ашады – проблеманы теориялық-құқықтық тұрғыдан түсіндіру және Қазақстан заңнамасын талдаудан бастап салыстырмалы-құқықтық шолу мен қолданбалы ұсыныстарды әзірлеуге дейін.

Мәтін логикалық құрылымдылығымен, ғылыми дәйектілігімен және стильдік біртұтастығымен ерекшеленеді.

5. Негізгі тұжырымдардың негізділігі.

Шетелдік және отандық заңнаманы жалпылау және талдау, ғылыми әдебиетті зерттеу нәтижесінде докторанттың шынайы ғылыми қорытындылары, түйіндері мен ұсынымдары қалыптасқан және негізделген. Диссертациялық жұмыс тақырыбы бойынша 10 мақала, соның ішінде ҚР БҒМ білім беру және ғылым саласындағы Бақылау комитетімен ұсынылған журналдарда 3 мақала, Scopus деректер базасына кіретін журналда 1 мақала, шетелдегі халықаралық конференцияларда 1 мақала, Қазақстан Республикасындағы халықаралық конференция материалдарында 1 мақала жарияланған.

6. Зерттеліп отырған тақырып бойынша докторанттың жеке үлесі.

Автор ғылыми мәселені қоюда, әдістемелерді таңдауда және нәтижелерді интерпретациялауда тәуелсіздік танытты. Ол теориялық талдаумен ғана шектелген жоқ, өз тұжырымдарының эмпирикалық негіздемесін, сонымен қоса статистикасын келтіріп, сот істерін талдап, салыстырмалы құқықтық сараптамасын жүргізді. Автордың шетелдік құқықтық реттеу модельдерін сыни түсіну және Қазақстан жағдайларына бейімдеу қабілеттілігін ерекше атап өткен жөн. Автордың кейбір қорытындылары мен ұсыныстары төлнұсқалық сипатына ие және әкімшілік құқық саласындағы ғылыми жетістік ретінде бағалануы мүмкін.

7. Докторанттың ғылыми позициясы.

Докторанттың ғылыми ұстанымы бойынша, кәмелетке толмағандар жасаған кибер құқық бұзушылықтар сапалық жағынан жаңа құқықтық және әлеуметтік құбылыс болып табылады, ол әкімшілік-құқықтық реттеудің

дәстүрлі тәсілдерін қайта ойлауды және құқықтық әрекет етудің арнайы механизмдерін әзірлеуді талап етеді.

Қазақстан Республикасының қолданыстағы әкімшілік заңнамасы цифрлық орта жағдайларына және кәмелетке толмағандармен интернетте жасалатын құқық бұзушылықтар спецификасына жеткіліксіз бейімделген. Осыған байланысты докторант әкімшілік-құқықтық құралдардың кешенді жаңғыртылуын, халықаралық стандарттар мен тәжірибелерді, сондай-ақ жасөспірімдердің психологиялық және жас ерекшеліктерін ескеру қажеттігін айқындап отыр.

Докторант кәмелетке толмағандардың кибер құқық бұзушылықтарына тек қана репрессивті шаралар емес, ең алдымен профилактикалық, қалпына келтіру және тәрбиелік тәсілдер қолданылуы тиіс деген ойды алға тартады, олар әкімшілік құқықтық деңгейде бекітілуі қажет. Ғылыми концепцияда цифрлық ағарту арқылы құқық бұзушылықтардың алдын алуға, киберқауіпсіздік бойынша мектеп бағдарламаларын дамытуға, ішкі істер органдарында мамандандырылған бөлімшелерді құруға және халықаралық институттармен тығыс ынтымақтастыққа ерекше көңіл бөлініп отыр.

Ұстанымның ғылыми жағашылдылығы цифрлық ортадағы құқық бұзушылығы үшін кәмелетке толмағандардың әкімшілік жауапкершілігінің арнайы режимін институционалдық бекіту, сонымен қатар ұлттық заңнаманы халықаралық актілермен, соның ішінде кибер құқық бұзушылық туралы Будапешт конвенциясының ұсыныстарымен үйлестіру бойынша ұсыныстарды әзірлеу қажеттілігінің негізділігінен құралып отыр.

Осылайша, докторанттың ғылыми ұстанымы кәмелетке толмағандардың кибер құқық бұзушылықтарына әкімшілік-құқықтық араласудың өзектілігін мойындауға негізделген және ол гуманистік, проактивті және құқық қорғаушы құқықтық реттеу моделіне бағдарланған, бұл модель цифрландыру жағдайында қоғам мүддесін де, кәмелетке толмағандардың құқықтарын да қамтамасыз етеді.

8. Әдістемелік базасын бағалау, диссертациялық жұмыс мақсаты мен жоспарының оның мазмұнына сәйкестілігі.

«Кәмелетке толмағандардың кибер құқық бұзушылықтарын әкімшілік-құқықтық реттеу: ұлттық және халықаралық аспектілер» тақырыбы бойынша диссертациялық зерттеудің әдістемелік базасы кешенді пәнаралық тәсілді ескере отырып құрылған, бұл өз кезегінде цифрлық құқық саласындағы құқықтық зерттеулерге қойылып отырған қазіргі талаптарға сәйкес келеді. Жұмыста зерттеу пәнін жан-жақты зерттеуді қамтамасыз ететін ғылыми әдістердің кең шоғыры пайдаланылған.

Ең алдымен, құқықтық құбылыстарды танудың диалектикалық әдісі, ұлттық және халықаралық заңнаманы салыстырмалы-құқықтық талдау, нормативтік актілерді зерттеуге формальді-құқықтық әдіс қолданылды, сонымен қатар кәмелетке толмағандар арасындағы кибер құқық бұзушылықтарды цифрлық ортадағы өзгерістермен тығыз байланысты әлеуметтік-құқықтық феномен ретінде қарастыруға мүмкіндік беретін жүйелі және функционалдық тәсілдер пайдаланылды.

Бұдан бөлек зерттеу аясында эмпирикалық талдау элементтері – Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдарының статистикалық деректері, халықаралық ұйымдардың (мысалы, Интерпол, ЮНИСЕФ, Еуропа Кеңесі) есептері пайдаланылды, бұл өз кезегінде зерттеу тақырыбының өзектілігі мен практикалық маңыздылығын растауға мүмкіндік берді.

Диссертациялық жұмыстың мақсаты – қоғамның цифрландыру жағдайында кәмелетке толмағандардың кибер құқық бұзушылықтарын әкімшілік реттеудің оңтайлы құқықтық механизмдерін анықтау – ұлттық заңнаманы талдау, халықаралық стандарттарды зерттеу, құқық қолдану проблемаларын анықтау және құқықтық реттеуді жетілдіруге арналған ұсыныстар әзірлеу сияқты бір-бірімен байланысты бірнеше міндет арқылы нақтыландырылды.

Диссертацияның құрылымы мен мазмұны толықтай мәлімделген зерттеу мақсаттары мен міндеттеріне сай келеді. Әрбір тарауы алдыңғысымен және келесі тарауымен логикалық байланысқан, бұл ғылыми мәтіннің жүйелігі мен ішкі келісімділігін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Теориялық негіздерін талдау, заңнамаға шолу жасау, эмпирикалық деректері мен тұжырымдалған қорытындылары ғылыми тәсіл бүтіндігін қамтамасыз ете отырып жалпы зерттеу конструкциясына үйлесімді кіргізілген.

Осылайша, зерттеудің әдістемелік базасы қойылған мақсаттар мен міндеттерге сәйкес келеді, ал жұмыстың құрылымы мен мазмұны ғылыми қорытындылардың толықтығы мен негізділігін қамтамасыз етеді.

Диссертациялық жұмыстың жалпы деңгейінің мінездемесі.

«Кәмелетке толмағандардың кибер құқық бұзушылықтарын әкімшілік-құқықтық реттеу: ұлттық және халықаралық аспектілер» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы төлнұсқалы, өзекті және теориялық негізделген ғылыми зерттеу болып табылады. Жұмыс «6D030100 – Құқықтану» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алуға арналған диссертацияларға қойылатын талаптарға сәйкес келеді.

Зерттеу нәтижелері жоғары теориялық және практикалық маңыздылығына ие. Диссертация жария қорғауға ұсынылуы мүмкін.

Шетелдік ғылыми консультант:
з.ғ.д. Жоғары кәсіптік білім беру
мектебінің профессоры,
Вроцлав қ., Польша Республикасы **К. Цомплак**

Қолхатқа құжатты Оралбекқызы алған